

Innspill til departementet - Stortingsmelding om vern av villrein

Dovre Arbeiderparti ønsker å gjennomføre et pilotprosjekt hvor tilreisende turister må gå med en (lokal) sertifisert guide i utvalgte, sårbare områder på Dovrefjell. Dette for å redusere og regulere den ferdselen som faktisk er problemet i dag - den uorganiserte ferdselen blant tilreisende. Samtidig sikrer vi en kunnskapsbasert og skånsom ferdsel i områdene, når tilreisende må gå med en kunnskapsrik, sertifisert guide.

Bakgrunn:

På tross av stadig strengere vern er villreinen på Dovrefjell og i Rondane mer truet enn noen gang. Vernet fungerer derfor ikke. Vi trenger et nytt vern som styrker villreinens levevilkår.

Samtidig ser vi at lokalbefolkningen og lokalt næringsliv rammes hardt av vernet i dag, og det er vanskelig å drive reiselivsvirksomhet i området. Lokale innbyggere og næringsdrivende er svært opptatt av skånsom ferdsel for å bevare villreinen, og har langt høyere kunnskap om temaet enn de fleste tilreisende. Villreinen er årsaken til at det bosatte seg folk i området i utgangspunktet, og er en viktig del av vår lokale identitet.

På grunn av allemannsretten er det kun den organiserte, kommersielle ferdselen som kan reguleres i dag. For å begrense den økte ferdselen i området er denne ferdselen, med guider og andre turledere, sterkt regulert i dag. All kommersiell virksomhet må søke om å gå inn i områdene, og det er begrenset hvor de har mulighet til å gå.

Men det er den uorganiserte ferdselen som er problemet, og som bør reguleres, ikke den organiserte: Omfanget av den frie, uregulerte ferdselen er langt større enn den kommersielle. Den kommersielle ferdselen kan reguleres på en annen måte, begrense omfanget og styres hvor den skal gå. De kommersielle aktørene sitter på høy kunnskap om hvor de skal gå og hvordan man oppfører seg for å ikke ha en negativ påvirkning på villreinen.

Det oppleves derfor som et paradoks at lokale guider og reiselivsaktører får avslag på å gå med guidede grupper, når tilreisende grupper og utenlandske turoperatører går inn i samme områder til samme tid, men uten kunnskapen om hvordan de skal ta hensyn til både dyre- og plantelivet i området. Dette gir også et indirekte konkurransefortrinn for utenlandske turoperatører.

Den kommersielle ferdselen kan og bør derfor være en del av løsningen, ikke problemet. Dette er god vernepolitikk, og det er god distriktspolitikk. Det må departementet og Stortinget ta hensyn til, når nye tiltak og nytt vern skal vedtas.

Forslag:

Dovre Arbeiderparti ønsker derfor, i samarbeid med Statsforvalter, departementet, villreinforvaltning og forskningsinstitutt, å teste ut nye løsninger på vern som reduserer de faktiske problemene for villrein.

Vi vil gjennomføre et pilotprosjekt i et egnet område på Dovrefjell, hvor vi stiller krav til at utenbygds tilreisende turister må gå med en sertifisert guide. Lokale innenbygds

befolkning opprettholder sine frie rettigheter slik de er i dag. Dette kan sidestilles med eksmepelvis fortrinn på jaktrettigheter for innenbygds. Fjellene og naturen er for mange den viktigste årsaken til at de bor i området. Med så få lokale, som samtidig har stor kunnskap om skånsom ferdsel, er det fornuftig å opprettholde deres rettigheter.

En slik løsning vil gjøre det enklere å regulere omfanget av ferdselen, sikre at ferdselen er skånsom og tar hensyn til både dyre- og planteliv og øker den generelle kunnskapen om ferdsel. Samtidig sikrer den det lokale verdiskapingsgrunnlaget og lokale fortrinn, og vil styrke den lokale stoltheten av villreinen som en ressurs, ikke som et hinder.

Dette vil være positivt på flere måter: Omfanget av ferdselen vil reduseres kraftig, og kan reguleres i langt større grad enn i dag. Samtidig sikrer vi at tilreisende ferdes på en skånsom måte når de er i fjellet. I tillegg vil dette gi et viktig verdiskapingsgrunnlag for lokalt næringsliv og et fortrinn for lokalbefolkningen.

Et slikt tiltak krever at man endrer på allemannsretten i de utsatte områdene. Dette kan oppleves som kontroversielt, men vi mener tiden er moden for slike grep. Slik utviklingen går nå, har vi snart ikke lenger et valg, om vi skal ha en mulighet til å bevare villreinen. Allemannsretten er allerede begrenset i andre områder på Dovrefjell, blant annet Fokstumyra naturreservat.

Vi håper dette tas til følge i arbeidet med Stortingsmeldingen. Vi er gjerne behjelpelige med utformingen av pilotprosjektet, og mer bakgrunnsinformasjon om det er nødvendig.

Ta gjerne kontakt på telefon 48154662.

Vennlig hilsen
Ida Amble Ruge, på vegne av
Dovre Arbeiderparti